

**OSNOVNA ŠKOLA IVAN GORAN KOVAČIĆ
GORA**

**Kriteriji i elementi vrednovanja za nastavni predmet
KATOLIČKI VJERONAUK**

**IZRADIO:
Domagoj Cindrić**

Kriteriji i elementi vrednovanja za nastavi predmet KATOLIČKI VJERONAUK

Ocenjivanje je postupak vrednovanja utvrđene kakvoće i količine usvojenih znanja, sposobnosti, vještina, navika, stavova i vrijednosti dogovorenim sustavom jedinica tj. ocjenama.

Ocjena je dogovoreni znak ili sustav znakova kojima se označava odgovarajuća razina postignuća u učenju. Može biti brojčana (u ocjenskoj križaljki) i opisna (rubrika bilježaka u imeniku).

Provjeravanje je skup postupaka kojima učitelj utvrđuje kakvoću i količinu usvojenih znanja, sposobnosti, vještina, navika, stavova i vrijednosti kod učenika

Zaključivanje ocjena – izraz postignute razine učenikovih kompetencija u nastavnome predmetu i rezultat ukupnoga procesa vrednovanja tijekom nastavne godine. Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta na kraju nastavne godine ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak. (Pravilnik o ocjenjivanju čl. 11. al. 3.)

- **Brojčano ocjenjivanje** – model ocjenjivanja aktivnosti i postignutih rezultata
 - a) učenikove aktivnosti i postignuti rezultati ocjenjuju se brojevima
 - b) sintetički izraz za više varijabli koje se prate i ocjenjuju
- **Opisno ocjenjivanje i praćenje** – opisno analitičko prikazivanje postignutih rezultata u nastavnom procesu
 - a) pruža više mogućnosti učitelju da prikaže specifičnosti svakog pojedinog učenika
 - b) može sadržavati poticajne, motivirajuće poruke učeniku

Prema Planu i programu katoličkoga školskog vjeronauka u osnovnoj školi navode se sljedeći elementi vrednovanja: znanje, stvaralačko izražavanje, zalaganje i kultura međusobnog komuniciranja.

Što se vrednuje kod svakog elementa?

- **Znanje:** usvojenost programskih sadržaja na:
spoznajno - informativnoj razini, doživljajno - iskustvenoj razini, djelatno - iskustvenoj razini.
- **Stvaralačko izražavanje:** usmeno izražavanje, pismeno izražavanje, likovno izražavanje, scensko izražavanje, glazbeno izražavanje.
- **Zalaganje:** uključivanje učenika u razne oblike rada, motiviranost na satu, marljivost u izvršavanju postavljenih zadataka, uključenost u izvanškolske aktivnosti.
- **Kultura međusobnog komuniciranja:** kultura prema svim sudionicima susreta uključuju: finoču, pažnju, poštovanje, iskrenost, slobodu, kreativnost.

Opisno praćenje pojedinih elemenata:

ZNANJE

- Izvrsno usvojio nastavne sadržaje,
- Veoma dobro povezuje naučeno sa svakidašnjim životom,
- Učenik ima sposobnosti dubljega doživljavanja i spoznавanja otajstava i nauka Crkve,
- Posjeduje izrazite sposobnosti u interpretaciji biblijskoga teksta,
- Istiće se u znanju i sposobnostima,
- S lakoćom usvaja i iznosi sadržaje, uspješno primjenjuje stečeno znanje.
- Usvojene nastavne sadržaje iznosi logički i s razumijevanjem,
- Veoma sposoban, s lakoćom usvaja sadržaje i uspješno ih reproducira u svakom obliku rada,
- Nastavne sadržaje, posebno biblijske, izlaže s puno detalja,
- Uz više ustrajnog i samostalnog rada mogao bi postići i bolje rezultate.
- Vidljiv je napredak, potrebno je ovako nastaviti,
- Dobro poznaje osnovne biblijske sadržaje,
- Teže usvaja gradivo,
- Uspjeh postiže uz dosta uloženog truda.

STVARALAČKO IZRAŽAVANJE

- Učenik je vrlo uspješan u interpretativnom čitanju biblijskih i drugih književno-umjetničkih tekstova,
- Istiće se u scenskom prikazivanju biblijskih tekstova,
- U usmenom izražavanju otkriva se sposobnost zamišljanja, asociranja i logičkoga povezivanja sadržaja,
- Učenik je uspješan i kreativan u simboličkom izražavanju,
- Posjeduje osjetljivost i otvorenost za transcedentno,
- Razvijene sposobnosti stvaralačkog izražavanja,
- Imalijep pismeni izričaj, - Izrazite sposobnosti za likovno izražavanje,
- Izrazito kreativan i komunikativan,
- Vrlo uspješan u komuniciraju s raznovrsnim medijima,
- Posebne sposobnosti za glazbeni izričaj,
- Zalaže se u različitim oblicima stvaralačkoga izražavanja.

ZALAGANJE

- Vrlo aktivan i zainteresiran za rad,
- Voli predmet, aktivan tijekom nastavnoga procesa,
- Vrijedan i samostalan, redovito prati nastavne sadržaje,
- Odlikuje se pozitivnim odnosom prema radu,
- Iznimno vrijedan i marljiv,
- Aktivan na satu, redovito izvršava svoje obveze,
- Savjestan i samostalan u radu,
- Odgovorno se odnosi prema radu,

- Marljivo i aktivno sudjeluje u vjeronaučnoj nastavi i aktivnostima,
- Posjeduje volju za rad, trudi se postići što bolje rezultate,
- Voli rad, ali je nesiguran u svoje znanje pa nije aktivan u radu,
- Više pozornosti posvetiti samostalnom učenju,
- Kreativan u skupnom radu,
- Uz poticaj postiže bolje rezultate,
- U radu ga treba ohrabriti i potaknuti na veću samostalnost,
- Potrebno je češće poticati i usmjeravati pozornost na rad i sadržaje,
- Potreban poticaj za intenzivnije uključivanje u nastavni proces,
- Zalaže se u granicama svojih mogućnosti.

KULTURA MEĐUSOBNOG KOMUNICIRANJA

- S ljubavlju pomaže drugima,
- Vrlo lijepo surađuje s vjeroučenicima i vjeroučiteljem,
- Kod učenika se opaža spremnost življenja po vjeri,
- Pažljiv i ljubazan prema drugima,
- Komunikativan i tolerantan,
- Uzornim ponašanjem vrlo pozitivno djeluje na ostale učenike,
- Uzoran u ponašanju i odnosu prema drugima,
- Svoje mišljenje izražava korektno i s poštovanjem,
- Vrlo lijepo surađuje s drugima,
- Otvoren za suradnju, razgovor i razumijevanje,
- Uvažava druge i prihvaca njihove ideje,
- Kod učenika treba poticati pozitivnu verbalnu komunikaciju,
- Treba ga poticati na pozitivan odnos prema radu i zalaganju na vjeronaučnom susretu.

Ocjenvivanje vjeronaučnih postignuća vjeroučenika jedan je od redovitih i najvažnijih načina njihova vrednovanja.

To je moguće ostvariti:

- na kraju nastavne jedinice,
- na kraju nastavne cjeline,
- na kraju polugodišta.

Ocjenvivanje se na području školskoga vjeronauka može ostvariti na različite načine:

- općom ocjenom
- po pojedinim vidovima učenja
- opisnom ocjenom
- brojčanom ocjenom

Brojčano ocjenjivanje je sažetak kvalitativnog-kreativnog vrednovanja ostvarenog po različitim oblicima stvaralačkog izražavanja. Načini vrednovanja mogu se provoditi kroz:

- usmenu komunikaciju,
- vrednovanje stvaralačkog izražavanja,
- vrednovanje rada u skupini,
- vrednovanje kreativnog pismenog izražavanja.

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA IZ KATOLIČKOG VJERONAUKA

ZNANJE - KRITERIJI VREDNOVANJA	
OCJENA	OPIS
NEDOVOLJAN (1)	Ni uz pomoć nastavnika učenik ne prepoznae osnovne sadržaje.
DOVOLJAN (2)	Uz veliku pomoć nastavnika učenik prepoznae osnovne sadržaje i slabo ih reproducira.
DOBAR (3)	Uz nastavnikovu pomoć učenik reproducira i razumije osnovne sadržaje.
VRLO DOBAR (4)	Uz eventualnu malu pomoć nastavnika učenik solidno razumije sadržaje, logički ih povezuje i primjenjuje na nove jednostavnije situacije.
ODLIČAN (5)	Učenik samostalno, sigurno i vješto interpretira i primjenjuje znanja na životne problemske situacije.

ZALAGANJE - KRITERIJI VREDNOVANJA	
OCJENA	OPIS
NEDOVOLJAN (1)	Učenik ne pokazuje zanimanje za nastavne sadržaje, ne sudjeluje u nastavi, često nema udžbenik i bilježnicu, ne piše školske i domaće uratke, ne donosi dogovorene materijale potrebne za obradu pojedinih tema.
DOVOLJAN (2)	Učenik pokazuje minimalno zanimanje za nastavne sadržaje, površno prati nastavnika, zapis u bilježnici mu je nepotpun, neredovito je u pisanju školskih i domaćih uradaka, rijetko donosi dogovorene materijale potrebne za obradu pojedinih tema.
DOBAR (3)	Učenik pokazuje prosječno zanimanje za nastavne sadržaje, zapis u bilježnici mu je uglavnom cjelovit, površan u pisanju školskih i domaćih uradaka, neredovito donosi dogovorene materijale potrebne za obradu pojedinih tema.
VRLO DOBAR (4)	Učenik aktivno sudjeluje u nastavi, redovito je u pisanju školskih i domaćih uradaka, uglavnom donosi dogovorene materijale potrebne za obradu pojedinih tema.
ODLIČAN (5)	Učenik vrlo aktivno sudjeluje u nastavi, često postavlja pitanja s ciljem pojašnjenja i produbljenja nastavnih sadržaja, školske i domaće uratke piše cjelovito, redovito donosi dogovorene materijale potrebne za obradu pojedinih tema, samoinicijativno donosi materijale vezane za pojedine nastavne teme, aktivan u izvannastavnim aktivnostima.

KULTURA KOMUNICIRANJA - KRITERIJI VREDNOVANJA	
OCJENA	OPIS
NEDOVOLJAN (1)	Učenik često ometa rad, nepristojno i neprimjereni se ponaša i izražava, nedostaje mu odnos poštivanja prema kršćanskim vrijednostima.
DOVOLJAN (2)	Učenika treba često poticati na pristojnije i primjerene ponašanje i izražavanje, ponekad se s nepoštivanjem odnosi prema kršćanskim vrijednostima.
DOBAR (3)	Učenik povremeno surađuje s drugim učenicima i vjeroučiteljem, potreban mu je povremeni poticaj na pristojnije i primjerene ponašanje i izražavanje, treba još više razviti odnos poštivanja prema kršćanskim vrijednostima.
VRLO DOBAR (4)	Učenik solidno surađuje s ostalim učenicima i vjeroučiteljem, pristojno i primjereno se ponaša i izražava, s poštivanjem se odnosi prema kršćanskim vrijednostima.
ODLIČAN (5)	Učenik izvrsno surađuje s ostalim učenicima i vjeroučiteljem, pažljiv i uljudan, uzornim ponašanjem vrlo pozitivno djeluje na ostale učenike, u svim situacijama se s poštivanjem odnosi prema kršćanskim vrijednostima.

STVARALAČKO IZRAŽAVANJE - KRITERIJI VREDNOVANJA	
OCJENA	OPIS
NEDOVOLJAN (1)	Učenik odbija sudjelovati u svakom obliku stvaralačkoga izražavanja, često ne izvršava postavljene zadatke i preuzete obveze, ne uspijeva se izraziti niti uz pomoć i poticaje nastavnika.
DOVOLJAN (2)	Učenik ne pokazuje interes prema stvaralačkom izražavanju, ali reagira na poticaj nastavnika, djelomično izvršava postavljene zadatke, uspijeva se izraziti samo uz veliku nastavnikovu pomoć.
DOBAR (3)	Učenik se trudi u radu i obavljanju postavljenih zadataka, ali mu nedostaje jasnoća u izričaju, slabije uočava bit sadržaja, teže pokazuje i artikulira svoje sposobnosti.
VRLO DOBAR (4)	Učenik rado prihvaca sudjelovanje u različitim oblicima stvaralačkoga izražavanja, uglavnom se izražava gramatički pravilnim i razumljivim rečenicama, solidno se služi religioznim rječnikom, ima solidnu sposobnost komunikacije vjerskih sadržaja i koreliranja naučenoga.
ODLIČAN (5)	Učenik samostalno, razumljivo i argumentirano obrazlaže svoje mišljenje, rado sudjeluje u različitim oblicima stvaralačkog izražavanja i daje inicijative, ističe se po iscrpnosti, uspješnosti i kreativnosti, drži se zadane teme i uočava bit sadržaja, sposoban je s kršćanskog stajališta kritički propitivati i prosudjivati različite oblike mišljenja i ponašanja.